

**РЕЦЕНЗІЯ НА ПІДРУЧНИК ЯРМІЛИ КРЕДАТУСОВОЇ
(J. KREDÁTUSOVÁ) «SÚDNY PREKLAD V PRAXI. DOKUMENTY
TRESTNÉHO PRÁVA (UKRAJINSKO-SLOVENSKÝ ASPEKT)»¹**

Хода Лідія Дмитрівна,

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри слов'янської філології
імені професора Іларіона Свенціцького
Львівського національного університету
імені Івана Франка
lidiya.khoda@lnu.edu.ua
orcid.org/0000-0002-8504-9959*

У 2020 році вийшов друком підручник відомої словацької дослідниці Ярміли Кредатусової під назвою «Súdny preklad v praxi. Dokumenty trestného práva (ukrajinsko-slovenský aspekt)» («Судовий переклад на практиці. Документи кримінального права (українсько-словацький аспект)»). Ідеться про адміністративне судочинство, у якому перекладач несе велику відповідальність за неналежне виконання або невиконання покладених на нього обов'язків. Тому рецензована праця є актуальною, має вагоме наукове та практичне значення.

На початку підручника розміщено ґрунтовну передмову, у якій авторка детально й доступно описує структуру видання. Підручник виданий на базі української та словацької мов, тому, як зазначає сама дослідниця, матеріали передбачені для двомовного змішаного студентського середовища – носіїв словацької та української мов. З огляду на це увагу авторки привернули деякі праці, присвячені проблемам перекладознавства, як українських, так і словацьких дослідників, а також перекладні юридично-економічні словники.

У передмові чітко висвітлено концепцію відбору матеріалів: дослідниця прагнула подати зразки тих кримінально-правових документів (частина з них взята з відповідних словацьких та українських інтернет-джерел), які справді стануть у пригоді майбутнім перекладачам на практиці.

Структура підручника чітка й логічно побудована. Видання містить вісім розділів: «Закон», «Позовна заява», «Скарга», «Заява / повідомлення про злочин», «Касаційна скарга», «Апеляція», «Судовий виклик», «Вирок». Запропоновані авторкою тексти й документи насамперед надають студентам знання про судову систему Словаччини та України. До кожного тексту, що поданий на початку розділу обома мовами, додано конкретні завдання, які повинен виконати студент.

Методика роботи студента передбачає ґрунтовне ознайомлення з юридичним текстом або конкретним документом, розуміння його суті (шляхом формулювання дефініцій та надання відповідей на короткі контрольні запитання), переклад певних термінів або речень із відповідною термінологією українською та словацькою мовами. Варто зазначити, що після завдань, які передбачають переклад термінів, авторка подає допоміжні матеріали, а саме перелік відповідних еквівалентів. Отже, студенти можуть самостійно виконувати завдання такого типу, перевіряти свої знання, а також відразу засвоювати правильні варіанти перекладу. Позитивом також є те, що кожний розділ містить завдання щодо запам'ятовування чи звернення уваги на певні термінологічні словосполучення, подані обома мовами. Зауважимо, що ці словосполучення містять конкретні лексеми, які є предметом дослідження певного розділу (наприклад, зі

¹ Kredátusová J. Súdny preklad v praxi. Dokumenty trestného práva (ukrajinsko-slovenský aspekt). Prešov, 2020. 148 s.

словом *закон* тощо). Завдання такого типу є для студентів цінним словничком. Окрім цього, є завдання, у яких самі студенти повинні впорядкувати свій термінологічний словник на основі певного тексту.

Підручник загалом містить багато різноманітних цікавих вправ, які мають чіткі інструкції щодо виконання (наприклад, порівняти речення, подані словацькою та українською мовами, звернути увагу на переклад графічно виділених словосполучень, з'єднати еквівалентні відповідники). Передбачена також робота студентів у групі, коли один студент зачитує словацькі вислови, а інший повинен навести українські еквіваленти. Отже, студенти мають можливість ознайомитися зі зразками різних кримінально-правових документів, а також здійснити власний усний і письмовий переклад. Особливу увагу авторка звертає також на абрєвіатури, яким присвячені окремі вправи.

Унаслідок виконання відповідних завдань із підручника студенти набувають навичок перекладацької діяльності, вивчають перекладацькі терміни, поняття, термінологічні словосполучення.

Рецензоване видання завершує бібліографія джерел, словацько-український та українсько-словацький словники відповідної термінології.

Аналіз роботи Ярміли Кредатусової «*Súdny preklad v praxi. Dokumenty trestného práva (ukrajinsko-slovenský aspekt)*» дає підстави стверджувати, що авторка зробила вагомий внесок у розвиток словацько-українського перекладознавства, адже використання цього підручника в навчальному процесі забезпечить високий рівень викладання дисциплін, пов'язаних із теорією і практикою перекладу, а отже, допоможе студентам у їхній майбутній професії перекладача. Вважаємо, що рецензоване видання має високу цінність також для студентів-словаків, які навчаються в українських університетах, оскільки може стати в пригоді на заняттях із курсів «Актуальні проблеми перекладознавства», «Проблеми усного перекладу» тощо.